

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Létfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felolós Szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók a dobánytársulatban.

Alkonyodik.

A cucilizmusnak alkonyodik.
A számok még szerepelnek: vakulj magyar, de a flastrom nem képes elfedni a bomlás látványát. A valóság más.

Az Uj Lap halotti éneket zeng a Vörös Kör, vagy a hogyan nálunk nevezni szokták: Vörös ökör csendes kimulása fölött. Egy fél évvel ezelőtt nagy garral kivették a Tóvárosi Kör régi helyiségét, most összecsavarják a vörös zászlót, huzzák maguk után és nem dalolják fenn:

Mienk lesz a jövő...

Szegény emberek! a tietek csak a rövid pünkösdi királyság volt. Utána és vegyest a szó szoros értelmében vett nagybójt következett.

A vásártéren népgyűlést rendeztek. Lehozták a pesti szájbőriparost. De husznál több ember nem zsbongja körül a szószékét. Istenem! Milyen volt pár évvel ezelőtt ilyen alkalmakkor az élet! A tömeg — igaz! nagyrészt csöcseléktömeg — ezrei álltak ott összeszorított ököllel, villogó szemekkel:

Nem halljátok miként törnek a határon át!

Megunták a komédiát. Ném a határt féltik már, hanem az erszényüket tapogatták.

Klein Károly elment könyörögni a burzsoázsihoz, a melyet eddig gyálázott. — „dolgozni nem tudok, koldulni gyenlek...” mondá az irással — győge tésur akarok lenni. S megtették győnge tésurnak.

Pesten szidják a lapjukat. Még a véresszáju, nem válogatós vezérek is megundorodnak a pornografikus személtérakodó helyeiktől. Ném kell! A szidást helyeseljük, az izgatás inyólkre van, de a mi disznóság, sár, pocsólya, azt még is csak az szereiheti, a ki egészen sertésnek érzi magát.

Öt millió koronát veszített a munkás-tábor a folytonos sztrájkokkal. Vigasztalják: — sok előnyt, jobb fizetést is kaptál helyébe!

Nem látom a gyarapodást, sőt szegényedtem melléte. Ha 100 koronával többet kerestem volna, 100 koronát el is sztrájkoltam, a másik 100 koronát a korcsmárosnak adtam, s így a számadásomat mégis csak 100 korona minusszal kell lezárnom. Melléte tönkrement a családi boldogságom, a gyermekeim megtanulták a káromkodást tőlem, de nem az imádságot, amelyet az újabb rend szerint elvőlt nem követhetek.

Szidja az egész táborat a korcsmárosok serege. Berendezkedtek a kedvükért s

a tisztességes vendég elmaradt, a nem tisztességes pedig elsztrájkolta vagy a pártasszába dobálta a pénzét.

„főnn” virultak ki az arcolk. Bokányi palotában lakik a többi, a kinek volt esze, gyűjtött, hogy maradjon is, a kinek ném volt esze, az öntudattal gondolt vissza a régi tekintélyre s arra, hogy volt egy ideig ur is.

Szóval: kitént, hogy az egész komédia egy zseniális üzleti vállalkozás néhány nagyszáju zsidógyerekek kedvéért, a kik a Talmudból magukba szitt gyűlölet alapján kidühönglék magukat, a gőj ellen s míg mi egymást ütöttük, ők halásztak vígan a zavarosban. A munkás-hetenkint 1-től 2 koronáig terjedő, évenkint 100 koronát megközelítő pártadóval járul a feneketlen zsák töltögetéséhez s megérhette. aztán azt az örömet, hogy odafönt egyes urak igen jól mulattak a fillereiből.

Ezt mi mind régszerűen, ezelőtt öt esztendővel megmondottuk. Ném hitték. Mert a magyarnak a maga kárán kell tanulnia. A vérből való vérenek nem hisz, hanem az idegentől engedti magát becsapatni. Mert ez már a magyar ember természetrajzához tartozik.

De most már alkonyodik.

A részegség mámorá elszáll.

Következik a kijózanodás.

Ricordi di Venezia.

— A „Fejérmegyei Napló” tárcája. —

Festa del Redentore.

Julius, harmadik, vasárnapján bucsu van Velencében. A Redentore ünnepe. Régi öregek fogadták, mikor a város megszabadult a pestistől. Ennek emlékére a szenátus megbizta Palladio mestert, hogy a Megváltónak valami szép templomot építsen a Giudeccán, amely akkor a nemességnek kedvence tartozkodási helye volt. Az öreg mester mintha csak érezte volna, hogy ez lesz az ő utolsó műve, ugyancsak kitett magáért. Se a San Giorgio, se a San Francesco nem állja ki a versenyt a Redentoreval. Ahogy az ember betekint a szélesörkű Giudecca Canaleba, amely már nem is annyira kanális, mint inkább tenger-szoros, rögtön szemébe ölik a magas fekvésű templom oszlopos fassadejával. Itt összpontosul a bucsui élet, erre kanyarodik és itt kavardik az a tengernyi nép, mely mint valóságos hangyaboly nyüzsgő, zsvajkodik, a forgalom is itt a legélénkebb, itt bontakozik ki az ú-nep előestéjén, és éjszakáján az a tarka-bárka kép, egyvelege az olasz nép kacagató, vonásának, melyre mi kicsinyességekben pedáns nyugatiak hideg ábrázattal rámondjuk, hogy ezek az olaszok igazán, nagy, gyerekek.

Két hidat vernek hevenyében a Canal Gran-

den és a Giudecca szoroson át. A vaporettok, a lagunának e zöcskéi, csak a kellő óvatossággal csuszhatnak át a hid alatti kapun. Szombaton délelőtt már erősen élénkül a piazzetta. Chioggiáról, Malamoccoról egymásután ahogy érkeznek a gőzösök, csak úgy öntik a szigetlakókat. Mindenkik ki van öltözve ünneplősen. A férfiak elég bőszájú nadrágban és bakancsban; többnyire sötétzöld rövid ujjasban, fejükön széleskarimájú kalap. Bajuszt nem igen viselnek s ha viselnek is, nyírják: de a fülcimpájukban a lapos fémcsőg elmaradhatatlan. Az asszonyok rövid vállkendőt, vagy hosszú sülkendőt hordanak. Öregbetei a vállkendőt, a fiatalabbak a hosszú rójtos fekete sál, éppen úgy mint a velenceiek. E nélkül ki nem mennek az utcára, akárcsak pápjait a pallium nélkül. Es ez a fekete sál, amely egyszerű, épp oly izléses a maga művészi könnyed hanyagságában, ahogy vállukra vetik. A provinciabeli nők is mind erős vohásu, csontos alakók, hangjuk rikácsoló, mint a papagáj, kacagásuk sem az az edésen csengő, mint a velenceieké. Hanem az ékszerüket egyformán szeretik. A gyűrűkért rajongnak. Ahányat csak ujjakra bírnak huzni, azt mind felteszik, még a hüvelykujjukra is jut.

A vidékiek végigfűtjék a Grand-Canalt s csodálják a szebbnél-szebb palotákat, anélkül hogy azoknak története valami nagyon érdekelné őket, legfeljebb, ha egy-két olyan név üt meg füleiket, kiknek életéről maguk közt is sok legenda dolgot hallottak; inkább azon tűnődnek, hová

lettek azok a régi aranykőnyve irt-nemesek, a kiknek palotán most ékeskedik egy hirdetés: affittarsi — kiadó. Még szerencse, hogy az üzleti élelmesség kifogott az időn. Így legalább a Giustinianik, Tiepolok, Ferroc, Gritlik, miadmegannyi dóge hatalmat viselt előkelő családok palotáiból hotelek lettek s ahová azelőtt biborral és bársonnyal bélelt gondoláikból csak az aranykőnyve irt antik, klasszikus családok sarjai léphettek, ott most feszelenül parancsolgat holmi fertály mánás, hétszilváfas nemes, no meg affőle megollasodott plebejus, kinek telik, hogy a nézese heteket Velencében töltse s e nagy-főrténelmi emlékek ablakaiból gyönyörködjék gondatlanul abban a bűbajos alkonyban, mely oly aranyzártúre festi a lagunákat, mintha bizony Szt. Márk köztársasága még most is a régi volna s nem inkább a régi dicsőségnek nagy halottja. Mert Velence az Adriának az a diadalmas, büszke királynéja, melyről a népdal is azt mondja:

„La regina sei tu del mar”

— az csak volt, most már nincs.

A Riva élénkül, a piazzettán szinte taszigálják egymást az emberek, a Merceria-szűk utcájában meg már egész folyóvá nőtte ki magát a kanyargó tömeg, mely a Rialto felé iparkodik, hogy ott a hid ocsó boltjaiban egy-két cseccsebecsét vásároljon magának. Csapatba, verődve típnek-tapognak éltesebb polgárok a piazza galambjai közt, miközben el-el-megolóják magu-

SÖVEGJÁRTÓ JÁNOSNÉ

VÁSZON, ASZTALNEMŰ ÉS AGYNEMŰEK ARUHÁZA SZÉKESFEHÉRVÁR,

— BARÁTOK ÉPÜLETE, AZELŐTT ÖZV. HANEL ANTALNÉ-FELE ÜZLETHELYISÉG. —

Mai lapunk 4 oldal.

Ott az alkony, itt a hajnal: az igazságos, a keresztény értelemben vett szocializmus megerősödése. Az, amelyre Krisztus tanította az embereket s amelyről há elért a tékozló fiu, ismét visszatér hozzá, miután a sértések, eledéléből jóllakott vala.

**„Tilos a majális!
Uzeni a főigazgató ur.”**

Nincs okunk kételkedni a „Nap” fentlebbi című híradásában, mely arról szól, hogy Váradi Károly dr., a székesfehérvári tankerület, érdemes főigazgatója egy rendeletével leszerelt a sok helyen eddig szokásban volt diák-majálisokat. Kalapot emelünk a főigazgató ur ezen nagyon üdvös intézkedése előtt. Hogy miért, arról a mulatságokat rendező felvilágosított tanintézetek tanárainak szekundákkal telt noteszain kívül bő felvilágosítást adnak a nevezett lapnak következő sorai:

A diákok hetekig készültek erre a nagy alkalomra, amikor ideájukat könnyű, mosolyban vonhatták tánc közben közelebb magukhoz.

Es, míg erre készültek, addig semmi másra nem készültek.

Valóban itt volt az ideje, hogy egy komoly ember komoly szóval kiküszöbölje egyszer s mindenkorra ezt a liberális pedagogiai abszurdumot, mely az alatt az irtóly alatt, hogy az életnek nével jómodoru embereket, pelyhetlen állu kamaszokat terelt össze — ez esetben jórészt értéktelen szülői és tanári felügyelet alatt — fiatal süldő leányokkal, hogy éretlen korban anticipálják az éjszakai báli mulatozás izgalmait és a szokatlan község nyújtotta demoralizáló élvezeteket. fiatal lelkük idő előtt lehervadtak, képtelen álmok szövődtek, szekundák szaporodtak egy-egy ilyen diákmulatság révén csak azért, mivel ez néhány modern tanferfiu izlésének megfelelt. S a modor? Oh a modort látjuk a mi szerény (?), komoly (?), illedelmes (?) viselkedésű ifjuságunkon.

Hát most már ez is másként lesz. Hivatá-

kat, hogy azok a galambok még csak meg sem is rezzennek az ő szeges bakancsuk és vasas végű paraplójuk kopogásától. Azután megállnak és nézik hosszasan, egészen belemerülve annak szépségnek élvezésébe, Szent Márk templomát. Eszre sem veszik a közülük lábatlankodó vén rikancsokat, tolakodó Cicerónékat. Közülük valaki, ki már mindazt hallotta, magyarázza a többinek a mozaikképeket, hogy hogyan hozták el Szent Márk ereklyéjét Konstantinápolyból. Kosárba rejtették és följe sertéshust tömködtek, mitől a mohamedánok szörnyűkődeknek. Nem is kutatták tovább a kosár tartalmát, ők pedig szerencsésen hazahozták a drága ereklyét, kinek nevérol nevezték el az egész köztársaságot.

Azután a lovakon akad meg a szemük, a négy éreparipán. Tetszik nekik az a szilaj táltos vér, mely feszíti izmaikat. Elgondolják, hogy kocsiba fogva kifizuttatnának még a széllel is. Igaz, hogy nehéz volna őket gyepölőben tartani...

Ezalatt a piazzetta egyre hangosabb lesz. Pénzes idegenek alkudoznak a gondólásokkal. Ilyenkor szabad tarifa van. Ki ahogy szerződik. Mert ők a velencei éjszaka megénekelt varázsát szeretnék látni. A Rialto felől ugyanis este 9 óra-kor megindul a diszgálya, a „gallegiante”. Tünderkert a teteje. Fantasztikus színű izezetek borulnak följe lampionokból. Folyóndárok kusszák körül az ivetket, szintén kis világító gömböktől színesnek. A zenékar és az énekesek ott ülnek a közepén. Körülöttük az uszály-barkák egész raja. Azokon is dal és zene. Igazi elizeumi éjszaka. Apolló rendezhetett ilyeneket Trinakriában, mikor

suk magaslátán álló tanárok, okos szülők, komoly emberek hálás köszönettel adoznak Váradi főigazgató urnak igazán korrekt intézkedéséért.
Szigma.

A vasárnapi munkaszünet.

Dunaadony községe a múlt évben határozatot hozott a vasárnapi munkaszünet dolgában. A vármegye közgyűlése ezt a határozatot elutasította. Most a következő felebbezési intézte a község az alispánhoz.

Nagyságos Alispán Ur!

Adony község által a vasárnapi munkaszünet kiterjesztése iránt alkotott szabályrendelet jóváhagyásának megtagadására vonatkozó 13228/907. számú törvényhatósági határozat sérelmes lévén, az ellen közérdekből, a következő indokok alapján ísítellett.

Felebbezést

terjesztünk elő, kérvén annak az iratokkal illetékes helyre leendő szives felterjesztését:

Sérelmes mindenek előtt a hivatkozott határozat azért, mert megtagadja a községnek az 1886. évi XXII. t. c. 21. §-ában biztosított szabályrendelet alkotási jogát. Minthogy pedig ez a törvény a községet helyjogában határozni s szabályrendeleteket alkotni feljogosítja s minthogy ezen szabályrendelet irányja és céljával a község elvitatathatatlannul polgárainak életbevágó érdekeit kívánja szolgálani, megadhatatlannul a népjólét-emelésére törekszik annak tartalma által: azon területen mozog tehát, mely a községnek eminens belső ügye. Mármost, ha szabályrendeletalkotási jogunk ennél fogva nem lehet vitás, ha tehát valamely cselekmény folyamatára községi intézkedésekkel is irányt lehet szabni: csak természetes, hogy a cselekményeknek a megszabott iránytól való minden eltérése a fejláított szabályokba ütközik s ha bele ütközik: megtorlást követel! Helyes logikával tehát a conclusio csak az lehet: nincs szabályrendelet, mely megtorlási sanctio nélkül létezhessek! Tehát létezhetnek községi szabályrendeletek is, melyek végrehajthatók, melyek nem lex imperfecták, mert hisz enélkül megalkotásuk is illusorius, sőt nevétséges lenne.

Sabályrendeletünk megalkotásánál gondosan szem előtt tartottuk az 1879. XL. t. c. I. §-ának a rendelkezését, abban büntetési sanctiót fel nem vettünk, csak éppen irányítottuk a meg-

torlási intézkedéseket az arra különben is illetékes közigazgatási hatóság felé. Tagadjuk, hogy szabályrendeletünk rendőri tilalmi természetű dolgok fölött intézkednék (noha a hivatkozott törv. §-g) pontja alapján ehhez is joggal bíránk).

A szabályrendelet végre pénzügyi szabályokba nem ütközik, mert ezek az italmrészi engedély birtokosának az üzletének vasárnapon való nyitvatartását nem mint jogot biztosítják, hanem mint kötelességet hártják. rea, mi ha hasonló stabilis intézkedéssel szabályoztatik: az engedélyes jogaiban sérelmet nem szenved.

A hivatalos órákra vonatkozó intézkedés folytán a szervezési szabályrendelet módosítása a 4. §-ban kifejezésre jut.

Végre meg kell állni ezen szabályrendeletnek még azért is, mert az ország több községe léptetett életbe ministeri jóváhagyással hasonló üdvös intézkedéseket.

A szabályrendelet szükséges és üdvös voltának, tehát felsőbb jóváhagyásra alkalmasságának bővebb indokolásába nem bocsátkozunk, miután annak jótékony hatásáról láptál nézetünket a csatolva levő indokolásban kimerítettük.

Mindezek alapján kérjük a T. Törvényhatósági határozat megváltoztatásával szabályrendeletünk jóváhagyását.

Nagyságos Alispán Urnak

Adony, 1908. március 20. án.

átlátozó szolgái:

Paulusz Ádám
bíró.

Szatory Gyula
jegyző.

UJDONSÁGOK

— **Dr. Prohászka Ottokár** megyéspüspök tegnap Budapestre utazott, a hol ma püspöki konferencia van. Budapestről Aradra utazik a megyéspüspök, a hol több napon át előkelő közönségnek konferenciákat tart.

— **Keresztmégáldás.** Husvét hétfőjén, a pötlöi pusztán két keresztet áldott meg a kápolna adminisztrátora, Bilkei Ferenc. A pusztá és a környék népe ünnepet ült és processzióval vonult ki a megáldáshoz. Mint érdekes jelenséget megemlítendőnek tartjuk, hogy a két szép feszület Bory Jenőné festőművésznő festette s mindkét kép nagynevű mesterek képeinek utánzata. A

egyzerre csak felszál az első fuoco, szétrobban ágyunyí döréjjel a levegőben és hulló csillagaiból a délszak jeggyönyörűbb pálmája alakul ki. Megkezdődik a tűzijáték, melyhez az a bizonyos dűnál eset — kismisika.

Erre aztán valamennyi tallán felvillanyozódik. Egész tűzimádóvá teszi őket az a szátlele robbanó rakéta, az a viharzó dörégs, tódul minden épkezláb ember ki a rivára, még asszonyok is csecsemő gyermekeikkel karjukon. Tódulnak, szorítják előre egymást, egyszerre csak megdugul az egész mozgó aradat, se előre, se hátra. Előre nem, mert a hidon a tűzijáték alatt átmenni nem szabad. Karabinierik, matrózok neki fektűznek annak az előrenyomuló emberi falanksznak és szorítják vissza. Akik hátul vannak, nem tudják, hogy miért nem lehet kijebb jutni, ők is megfeszítik az erejüket. A falanksz már birokra kel a rend őreivel, végre egy erősebb hullámzás, a tömeg valahogy szorul vissza. Igen ám, csak ha lehetne, de hátra nem lehet menni. Ugy összezsufolva fűlnek egymás hátán az emberek, mint a présbe tett szivar. Azért egyik se káromkodik, inkább humorosan fogja fel a sorsát, majd csak foszladozik ez a kimprimált embermassza s akkor mindjárt könnyebben szuszognak. Ahogy a tűzijátéknak vége, a nép megint mozoghat, de csak a hidon át, onnét vissza még nem lehet. Előbb csak a Redentore elé kell igyekezni, mert közeliedik a gallegiante.

Az a tengernyi nép, melyből nemcsak a házak tetejére, de még a templom pilléire is jut, egyszerre elhalgat. Mintha a szférák zenéjét hal-

— Puncso! Puncso! Che bel puncso! Ecco Signori puncso! magasabbra már nem bírja vinni, de hogy mégis kikjábálhatta, örömben iszik egyet és mégcsokolja a poharat. Odamegy egy kacagó leány, ledobja a soldot és megzleli ő is. Társai nézik, hogy izlik-e neki. Ahogy ezt kiszolgálta, újra kezdi a reklámot.

— Puncso! Puncso!
De a másik asztal kimerője se rest, az másfél árul, más tónusban is kiabál.

— Anisett! Anisett! — ez olyan vékony, de éles hang, mint a szurát pító muzszimé. Azután rákezd, a harmadik, negyedik.

— Limoni, nafanci! Naranci, limoni! Limoni congiaccio! — Össze-vissza keveri, úgy hogy nem tud kikeveredni belőle, már forog is egyre maga körül, de azért csak nem hagyja kiabálni, amíg bírja. Mire aztán valamennyi rákezd, a maga illatát dicsegni és ebben a fármakozásban, tétongó szájak és fűlsiketítő hangok közepette

képeket nem vas, hanem cinklemezre festette, a mely újítás különösen azért fontos, mert a cinket a rozsdá egyáltalán nem fogja. Melegen ajánljuk az érdeklődők figyelmébe.

Eljegyzés. Gidófalvi Elemér, nagyszabeni csendőr főhadnagy eljegyezte Tóth Laurát, Tóth István ny. városi főjegyző bájosa leányát.

A honvédség köréből. A hadkötelezettség teljesítése után a honvédség kötelékéből elbocsátott Gémes Ignác székesfehérvári m. kir. 17-ik honvédegyalgezerbeli tartalékos hadnagy.

Szép ünnepség színhelye volt a honvéd kerületi parancsnokság épülete ma d. e. 9 órakor. A helyben állomásozó honvédehadsereg egyik derék törzsormestere, **Gondán** János szolgálatának 25-ik évfordulóját ünnepelte. Ez alkalmából **Mina** Alajos őrnagy, vezérkari főnök szép beszéd kíséretében kitüntető érmet tűzött fel a jubilánsnak, az egész tisztikar pedig melegen üdvözölte a jubilánst.

Közgyűlés a vármegyén. A Fejérmegye törvényhatósági bizottsága tagjainak 11-ik rendes közgyűlését folyó évi május 7-én d. e. 10 órakor a székház 1. em. dísztermében fogja megtartani. A tárgysorozatból kiemeljük: Alispán jelentése a közigazgatás 1907. évi állapotáról. Pécs szab. kir. város meghívója Kossuth Lajos szobrának leleplezési ünnepélyére. Zólyomvármegye felirata az országgyűléshez a vármegyei tisztviselők fizetésének rendezése tárgyában. Adony község határozata a község 1908. évi költségvetésében iskola segély címén felvett 3000 koronára nézve gróf Zichy Nándor által előterjesztett kérelem tárgyában. Községek kérelme az adony-nagyerkátai, a csákvár-lovasberényi és a mór-bodajki vicinális utaknak törvényhatósági kezelésbe vétele tárgyában. A székházban elhelyezett régiséggyűjtő és a központi főszolgabíró hivatalos helyiségének átalakítása. Székesfehérvár-biszkai h. é. vasut igazgatóságába tagok választása. Schweighardt Veremund és társai felebezése a móri segédjegyző választás tárgyában. A Dunántúli dalosszövetség székesfehérvári dalversenyéről versenydíj adományozását kéri.

Adomány. Battyány Lajos gróf, a bodajki kerület ország. képviselője a pusztavámii tűzkárosultaknak 200 koronát adományozott.

Házvétel. Kálmán Vince főszolgabíró 22 ezer koronáért megvette a Megyeház-utcai Emmert-féle házat.

Simon Lajos asztalos megvette a Kossuth-utcai kegyalapítványi házat 32 ezer 10 koronáért.

laná úgy fülél. A vizen végig cseng valami lágy dallam, egy busz elégia, mely a pestis áldozatait siratja. A népköltészet muzsája dolgozta fel, azért oly szép. Hallik, végre elhallik, mint a távozó strályok éneke. Úfána az uszályos kíséret kezd egy preludiumot, bevezetőjét annak a hálaadó himnusznak, melynek imára intő dallamát a gallegiante szereplői adják ki. És az a tündérekert egyre közelebb uszik a sötét vizen, végre megáll és most szabad a vásár, most szabadon csaponghat a népdal. Az emberek még járnak-kelnek a bucsuba, lomsátorok közt. Még lacikonyha is van. Csakhogy nem karmonádli siterég a tepsiben, hanem egy öreg anyóka valami rézüstfélében pókokat forgat és süti ki őket olajban. Benn a csapszékben a gazzosa mellett bort is isznak. Amit még enni lehet, az a nagyszemű török eper szép, csipkés szőlőleveleken kiporciózva, ára 2 soldo vagyis 10 centesimo. Azután van még aszalt szilva, cukorba áztatott déli gyümölcsök; szentjánoskenyér és tökmag. És ezt mind akkora gonddal és olyan élénkséggel árulják, mintha legalább is bannán volna vagy ananász.

Végre azután szabadulni lehet vissza a piazzetára. Sűrű hullámokban indul meg a nép, ki a hidakon gyalog, ki meg nagy dereglyéken tömegesen.

A piazzettán új alakok vannak. Szerepük éppen csak erre a napra szól. Egyik két vékony rudacska mozgó papiros kakasokat árul és a járókelők orra előtt veszejti őket össze, ahogy a rudakat rángatja. Kiabál és kacag hozzá, hogy a könnyei csorognak.

Köszönetnyilvánítás. Ugy a magam mint hűveim nevében halás köszönetet mondok az Oltagyesület, melyen tisztelt elnökségének a büdálkászi templomnak ajándékozott szép egyházi ruhákért. Isten fizesse meg Róbi János plébános.

Meghívó. A Fricsaj Richard urnak adott emléktárgy beszerzésére kiadott gyűjtővek tulajdonosait, valamint az összes adakozókat a f. hó 20-án (vasárnap d. e. fél 12 órakor) a Vörösmarty kör helyiségében tartandó gyűlésre tisztelettel meghívom. Többek megbízásából: **Vértesy József**, ügyvéd.

Műkedvelői előadás. Ezuttal budapestiek a sziniakadémia jelesen végzett növendékei egy-két jelesebb színi-alkalml spékeltve. Ajánlja őket Apponyi gróf és Somló Nándor a Nemzeti színház igazgatója. Az előadások május 1-én, 2-án és 3-án lesznek. Előadásra kerülnek: Becsietének Rolettól, Regényesek Roslandtól és Tartuffe. Egyelőre ennyit.

Koszorúmegváltás. Deutsch Aladárné elhunytá alkalmából koszorúmegváltás címén Zimonyi Schvarcz László és neje, 10-10 koronát voltak szivesek adni a Jókóton Nőegylet céljaira, amely adományokért ez uton mond köszönetet Reá Istvánné pénztárnok.

Meghívó. A székesfehérvári ker. keresk. alkalmazottak 1908. évi május hó 2-án (szombaton) a. Belv. Kath. Kőr Kistermében licumzáró-kedélyes estélyt rendez. Belépődíj személyenkint 60 f. Az estély kezdete 9 órakor. Cigányzene Pozsár Lajos közreműködésével. Házi buffet.

A féltékeny feleség. Rettenetes betegség a féltékenység s még szívalóiránál több azon egyén, akit végzeté egy féltékeny asszonnyal ajándékozott meg. Amily szomorú dolog ez az életben, ép oly szörkezozató komikus helyzetet szemlélni a Moziban. Az Otthon kávéházban az új műsornak egyik szenzációs attrakciója ez a kép, melynek méltó kiegészítő sorozata: A cigányok. Egy különös sétatör. A gonosz vő. Ali Baba. Kis szoborkereskedő és nagy látványosságul — Sevilla.

Sajtóvetség. A két pártitkárnak a városból való kitiltása, tudvaleg a forrongásban hozta a helybéli demokráta munkásságot. Ennek a forrongásnak falragaszon adtak hangot, a melyet azonban igazolt, rágalmozó, tartalmuk miatt elhozott a rendőrség. A plakátok szerzőit, Rudas Sándor könyvnyomdai gépmestert és Rózsa Károly festősegédet sajtóvetség címén felelősségre vont a budapesti esküdtbírósg, amely tegnap tárgyalta az ügyet. A plakát szerzőségét Rózsa Károly vállalta magára, akit az esküdtbírósg az igazgatás vádjá alól felmentette s csak hatóság el-

A másik ott a Rivád a Viktor Emánuel-szobor előtt néhány kollégájával elvegyül a tömeg közt és a legkomolyabban kiáltja:

— La salute dei fumatori!
— L'ultima invenzione della civiltà!
Mi lehet hát ez a nagy találmány? Közé-
litsünk felé.

— Ecco signore! 10 centesimo!

Hát egy cigaretta-szipka. Mint a gyűszű, akkora a tartója. A szára egy vékony és elég hosszú gumicső, altársak spaghettiöl volna, végén kis csontszopóka. A találmány nagyszerűsége abban áll, hogy egy csipetével kalapomhoz vagy kabátom gallérjához erősíthetem, anélkül, hogy fogom kellene. Ez volt az ideai bucsu újdonsága.

Már éjjel is elmúlt, de még nem igyekezett haza senki. Ellenkezőleg mind a Lidóra tödültek — fürödni. Mikor hajnalodik, akkor kezdődik a fürdés. Megvárják, míg a nap sugarai, azok az első, tiszta szűzi sugarak érik őket, azután vége a fürdésnek és vége a bucsúnak.

Vasárnap reggel, akik ott maradtak, szeretszednek a templomokban. Szt. Márban a patriarcha celebrált reggel 7 órakor férjes segédlettel tres templomban. Nem volt ott több 50 hívónél. Hát még a körmenet! Csúpa pap és néhány karabinieri. Nem kísérte azt egy szál ember se. Ahogy elindultak reggel a St. Marco-ból át a Redentorehoz, épp oly környezetnélkülileg jöttek vissza. Mégis csak szebb ez nálunk! De hiába l'öbbe tett kezéket, nem lehet a diadalmas katholicizmust felvonultatni.

Gaslan.

leni rágalmozás miatt itélte el egy hónapi fogházra.

Halálzás: Erős József gázutcai lakos 20 án, 36 éves korában elhunyt. Temetése tegnap d. u. 3 órakor volt.

Öngyilkos öreg ember. Megette már kenyereinek javát Odor József Kecskeméti-utca 41. szám alatt lakó földműves. Egyik lába a sírban volt már s 78 éves korában gondolt arra, hogy megváltik az életét, mely súlyos telerként nehezdedt vállaira. Néhány évvel ezelőt meghalt felesége, itt kezdődött szenvedésének láncolata. Gyermekéinél vonta meg magát, azonban, itt nem érezte magát otthon. Fiai mindent megtek, hogy kedvére legyenek, őt azonban nem tudta felvidítani semmi. Elnehezült, öreg tájait már a munkát sem bírták; arra volt kárhözlatva, hogy unalomban, elhagyatottságban, élje le hátralévő napjait. Ilyen körülmények közt fogant meg benne az öngyilkosság gondolata, amelyet tegnap délelőt váltott valdra, míg fiai távol voltak a háztól mezei munkában. Kötelet kerített s a padlás kereszt-fájára felkötötte magát. Mikor dai ődében hazatértek a mezőről, apjukat halva találták a padlás gerendáján. A helyszínen megjelent a rendőrség és a kerületi orvos, kiterülésk jeleit nem látták rajta, megergédtek eltemetését.

VITA
SÓSKUT FORRÁS VÁRMEGYE

ALKALIKUS NATRON-LITHIONOS GYÓGYVIZ

Orvosiag ajánlva: húgysavas diathesis, kövezény, cukorbetegség, gyomor, vesé és húgyhólyag-bántalmaknál stb.

Mint üdítő és borvíz páratlan.

Bővebb felvilágosítással szolgál a

Központi iroda: Budapest, V., Lipót-körut 29

Főraktár:

SIMON GYÖRGY ÉS KOVÁTS PÁL
uraknál Székesfehérvár.

KAPHATÓ: gyógytárak, drogeriák és fűszerüzletekben.

Hirdetések
jutányos áron felvételnek a
kiadóhivatalban, Szt.-István-tér 1.

— **Álmos fejfel.** Kövér. József seregélyesi lakos, Hadik János gróf seregélyesi uradalmának gazdája köteletségéhez híven a múlt napok egyikén körüljárta hajnalban az istállóban, hogy a béréseket felköltsé. Bagos József nem igen hajlott a gazda szavára, nem reagolót szóra. Mikor aztán a gazda erősebben nógatta a felkelésre, bothoz nyult s azzal akarta elhárítani az álmait megzavaró gazda hepitiakodását. Kövér József erre nem maradt: rest, kiesavarta kezéből a botot, amellyel úgy elrakta, hogy 8 napon tul gyógyuló testi sértést szenvedett. A bíróság is bele fog avatkozni a dologba.

— **Viszontagságos élet.** Német Jánosné polgárdi asszony azok közt tartozott, kik önmagukban birják szerencsétlen sorsukat. Olyan szerencsétlen, kleptománias természet szorult belé, hogy amit a szeme meglátott, a keze ott nem hagyta. Eletekét legjavát a börtönben ülte le. A tegnapi törvényszéki tárgyalás ismét elvett életének aranyzsabadságától hét hónapot. Történt, hogy a mult nyáron Fehérvárra valódtól Németné, hol átkozott hajlama ismét megnyilvánult. Lukács György csizmadiamestertől elemelt egy pár vadonatúj csizmát, melyet nyomban értékesíteni akart. Ekkor azonban fölélelték őt, a csizmát

pedig visszaszolgáltatták jogos tulajdonosának. Német Jánosné manipulációját tegnap tárgyalta a törvényszék. Az események tisztázódása után 7 hónapi börtönrre ítélték.

Plebános Urak figyelmébe.

A „Ne temere“ pápai enciklika által előírt házassági nyomtatványok a székesfehérvári Egyházmegyei Könyvnyomdában kaphatók.

Derek-fajánkó válik belőle. Valami gyerekcsiny miatt Berki József polgári lakos megfenyítetté Tóth Gyula drága gyermekét Jóska. Tóth Gyula ezt annyira szívére vette, hogy dühbe gurultan rontott be Berkiék lakására s Berki Józsefer porválni kezdte, hogy miért merle bántani drága gyermekét. Mikor pedig Berki magyarázatát adta, hogy a Jóska gyereket csufondáros szavai miatt verte nyakon, Tóth Gyula neki rontott a verekedőnek s úgy helybenhagyták egymást, hogy törvényes eljárás vont maga után. A törvény községnőseinek látván a sértést a panaszos Tóth Gyulát felmentette a vád és következményei alól.

Szerencsétlenség a kocsiuton. A csákvári országúton sűrű-forgó kocsik közt történt a szerencsétlenség. Kovács János a szomszéd faluból hajtott haza Csákvárra. Kocsijával szemben Járó Gábor, amögött pedig még egy kocsi jött. Járó Gábor kerülni akart s ekközben az összeütközött között a földre esett. A kocsi derekán ment keresztül, életveszélyes sebesülést szenvedve rajta. Farsai vették haza a súlyosan megsebesült legényt, kit aztán a község orvosa vett kezelés alá.

Csafiádi hajók. Hund Ferenc díjosi legény és apró mostoha testvérei között nem egyszer hevesebb összeütközés támadt. Az összeütközésben természetesen Hund Ferenc kerekedett felül, akitől az apró mostohák sokat túrték szenvedtek. Anyjuk fájo szívével nézte az eseményeket, végre is, a kamaszkorban levő legénynek megtiltotta, hogy az 6 éves fiához merjen nyulni. A tilalmat áthágyva, Hund Ferenc mégis elverte kisi öccsét, erre mostoha anyja most már tettre váltotta ígéretét, a sodrófályait keit fia védelmére. Hund Ferenc erre botot kerített s annyira helybenhagyta mostoha anyját, hogy hét hétig beteg lett bele. A törvényszék Hund Ferencet 7 havi börtönnel sújtotta.

Az alkohol hatása a büntetendő cselekmények elkövetésére.

Ira: Zavaros Aladar rkapitány.
Nem lehet igaz magyar lelkű polgár az, kinek szíve el ne szorulna a népek szeszokozta pusztulása miatt.
Törököt-tatárt kiverünk, hisz meg volt az os-erő, mely többet volt képes alkotni, mint amennyit a halál kiméltetlenül lekaszál.
Uj métel, az alkohol, támadt a népre és mutatja a fenyegető veszélyt. A szellemi és testi munkások egyformán súlyednek a szeszől, az egész emberanyag egyszerre gurul a romlás felé, lo a lejtőn.
Isteni rangra emelte bár a római nép a bört, élvezte is azt, de volt esze, mely a visszaélést megakadályozta; nem így népünk, kit veszedelm környez, mert túllépi a határt elhibázza a mértéket — testét-lelkét kockára teszi, — nem egyszer jövőjét assa alá, míg a végös hatást az utóok érzik.
Szűk körben bár, de módomban állott fájdalmasan megjegyződni arról a hihetetlen csapásról, amelyet az alkohol sújt az emberiségre. — fél fogom tárnia azt a szomorú statisztikát, mely az alkohol urainat hirdeti, mert bizonyos vagyok abban, hogy a kép elrettent, figyelméztetni, tanítani fog.
Lássuk:
Az elmúlt évben a székesfehérvári rendőrkapitányság 3126 feljelentett közül 2480 egyént ítélt el különféle kihágások miatt. Már a kihágások renge az alkohol hatását mutatja, mert közrend, közszemérem elleni kihágás miatt ilyenek:

— verekedés, botrányos részegség, közérkölcse elleni kihágások) 682 egyén, közbiztonság elleni kihágások miatt (csavargás, köldülés stb.) 539 egyén és halóság s közcsend elleni kihágások miatt 413 egyén, — összesen 1643 egyén ítéltet el, míg az összes többi kihágások miatt, mely körülbelül, husz főcsoportra oszlik, összesen 846 egyén lett büntetve. Az előbbi három csoportban jelzett kihágások alanyait az alkohol szolgálta a rendőrségnek, ennek határozott adatai, mit igazol az alanti szemléltető kimutatás.

Fényesebb bizonyítékra bukkanok azonban, ha a hét napját, illetve a hét egyes napjaira eső kihágások számát látjuk. Az alkohol zavartalan élvezete leginkább szombaton este, de különösen vasárnap történhetik, ime a hű kép:

A 2480 elítélt közül:
a) szombati napon követte el a kihágást 755 egyén;
b) vasárnapi napon követte el a kihágást 1903 egyén.
összesen: 1753 egyén;
míg:
hétfőn 93, keddén 61, szerdán 199, csütörtökön 176, pénteken pedig 190 egyén jelentett fel.
A kihágások elkövetési idejét tekintve tehát 70, 68%-a esik szombati és vasárnapra, míg hétfőn már csak 3,83% keddén 2,45%, szerdán 8,05% csütörtökön 7,0%, — végül pénteken 7,90% szerepel.

Legkétségtelenebbül tűnik ki azonban a csak romlást hozó alkoholnak rettentő hatása a következőkben:

Botrányos részegség miatt, mit különben a naponként legkevesebb három ízben megjelenő mentőköcsi is szemléltetően igazol, 534 egyén ítéltetett el, 817-en vétettek nagyobb löku ittassággal mi igazolást is nyert, 253 esetben bizonyítottat végül, hogy kisebbfokú ittasság volt a kihágás elkövetésének indító oka, — összesen 1604 eset.

64—67%-kal diadalmasodik tehát az alkohol a kihágások elkövetésében, az alkohólmentések 35—33% ával szemben.

A kihágások terén volt csak alkalman ez a gyászos múltját végezn. De ép ily arányban hat az alkohol a vétség elkövetőik, de még inkább a büntetésekre; gyilkosok, beőrök, tolvajok egyaránt tabjai az alkoholnak és pedig nem kisebb mérvben, mint ezt a kihágásoknál kimutattam.

Az egész művelt világ minden fontos pontján üldözni kezdik az alkoholt, mert nem ismerhetik el annak sokszor erősen hangoztatott fapállo, üdítő vagy erősítő hatását, mert ez a hatás — ha már szó lehet arról — elenyésző csekélység az alkohol romboló, megsemmisítő munkájához képest. Es az állam azokat a milliókat, mi a szeszől befoly, parancsoló szükség esetén más forrásból is fedezheti de egy romlott vérű, lézengő, elkorcsosult, — et soha sem tud többet talpra állítani.

A megsemmisítő támadás ellen védelemre kell szállni! Vezessen e védelemben maga a hatóság hatásos intézkedésével, mely védelemben első, csak sikert hozó lépés az ügyesen meghatározott s szigoruan végrehajtott korcsmai záróra lehet.

Szerkesztői üzenetek.

J. M. Kolozsvár. Szívesen üdvözlétedet, valamint jókívánataidat háas szívvel köszönöm. Bizony, nagy munka volt, sok előtétellel kellett bírkoznunk. Majd meglátod, hogy a legközelebbi jövő máj, mennyi üdvösváltozást fog produkálni. Csak-itt volna ismét küzdtünk. Gyere-haza, minden meg lesz bocsátva. Üdv!

M. F. Csákvár. Mire a level a postára éri, a szökevény is megkerült. Oszintén szölvá gratulálunk megunknak, hogy őnt is megszólaltattuk. Legutóbb sokan voltak követői. De rettenetes, hogy az új-bena annyira sáros és tettravágyó fiatalág ott künn mennyire nem tördök a világgal. Ennek a tavasznak, hallgaték a pacsírták és-át hiszik e már elég!

B. E. Székesfehérvár. Innén a fap-pontosan megy. Hiba csak ott lehet, talán a postán.

HIRTLING PAL
KOCSIGYÁRTÓ,
Székesfehérvár.
Úzlet: Tólnai-utca 16. Raktár: Simor-utca 35.
A nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlom dusan berendezett-kész kocsi raktáramat. Továbbá ajánlom u j o n a a berendezett bognár üzletemet, készletbe tartok mindennemű hintó és hajtó kocsit korhátat, kerekeket és hozzá tartozó-összes fa részeket a leggyorsabban és jutányos árcban szállítok.
Nyolc személyre való társaskocsi Echo tetővel-eladó.

Valódi-brünni-szövetek
Az 1908. évi tavaszi és nyári idényre.
Egy szelvény 7 korona
3-10 m. hosszú 1 szelvény 10 korona
teljes lértárhoz 1 szelvény 12 korona
hoz (szabó, nadrág és mellény) 1 szelvény 15 korona
1 szelvény 17 korona
1 szelvény 18 korona
1 szelvény 20 korona
Egy szelvényt feleke szalonruhához 20 — K.-ét, szelvény felősszövetet, turkálódást, selyem-kangaró stb. stb. gyári árakon vidd a mint meg-bítható és szelvé cég-mindenütt ismeret postai-gyári raktár.
SIEGEL-IMHOF Brünn.
Hútták indyán és hőmentve.
Az előnyök, a melyeket a magányos élvé, ha szövetkészlettel közvetlen Siegel-Imhof cég-nél, a gyári piacton rendelésig, igen jelentékenyek.
Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék.
Mintahú, figyelmébe szolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss áruval.

VEDJEGY.
Az eredeti SINGER-varrógépek valódi árszáma ezen védjeggyel ismerhetők fel.

FIGYELEM!
Azon varrógépek, melyeket más kereskedők árusítanak és forgalomba hoznak; mind a régi SINGER-féle varrógépek utánzatai. Ezek természetesen nem eredeti SINGER-varrógépek s nem is a SINGER-varrógép részvénnytársaságtól származtak — miért is ügyeljünk a védjegyre, mert csak ezen védjeggyel ellátott varrógépek a valódi, eredeti SINGER-gépek.
SINGER Co.
varrógép-részvénnytársaság. Bognár-u. 2.

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában, Székesfehérvárott.